

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Херсонський інститут

Кафедра правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Херсонського інституту

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Петричук С.І.

«25» серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні
кафедри правових
дисциплін

Протокол №1 від «25» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Мкртчян Р.С.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК16 Кримінальне право

Спеціальність

D8 «Право»

Освітній рівень

Перший (бакалаврський)

Освітня програма

Право

Херсон ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 2025 р.

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни: Кандидат юридичних наук, доцент кафедри правових дисциплін Херсонського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП» Горішній Олег Олександрович

Викладач: Горішній Олег Олександрович

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри правових дисциплін
Протокол від 25.08.2025 № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Кримінальне право
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	D8 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	8 кредити / 240 год. Лекції: 68 год. Семінарські / практичні заняття: 66 год. Самостійна робота: 106 год.
Термін вивчення дисципліни	III-IV семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	Залік, екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача навчальної дисципліни

П.І.Б. викладача	Горішній Олег Олександрович
Науковий ступінь	Кандидат юридичних наук
Посада	Доцент кафедри правових дисциплін Херсонського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
Дисципліни, які викладає НПП	Кримінальне право; Цивільний процес; Кримінальний процес; Господарський процес; Складання процесуальних документів.
Напрями наукових досліджень	Кримінальне право, господарське судочинство, кримінальне провадження, адвокатська діяльність
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	Реєстрація у базі Google Академія: https://scholar.google.com/citations?user=iEDhwPAAAAAJ&hl=ru Реєстрація у ORCID: 0000-0001-9867-7199
Контактна інформація викладача	
E-mail:	gorishniyo@gmail.com
Контактний телефон	+380954550008
Телефон кафедри	0967442453
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://ks.maup.com.ua/zagalna-informacija/kafedry/kafedra-pravovyh-dyscyplin/sklad-kafedry

1. Коротка анотація до дисципліни. Актуальність та необхідність вивчення дисципліни «Кримінальне право» зумовлена необхідністю набуття студентами знань у галузі кримінального права України. Знання основоположних інститутів загальної частини кримінального права є необхідними для подальшого вивчення Особливої частини кримінального права, а також для правильного практичного застосування норм Кримінального кодексу України; вивчення Загальної частини кримінального права передбачає засвоєння студентами різних теоретичних концепцій, дискусійних положень, вміння критичного осмислення проблемних питань, розвиток правового мислення, що допоможе правильно зорієнтуватися в матеріалі і визначитися з конкретним обсягом інформації; правильне уявлення про базисні положення кримінального права дозволяють визначити усі обставини вчинення злочину, правильно кваліфікувати злочинне діяння, призначити вид покарання та визначити його міру у відповідності із суспільною небезпечністю вчиненого діяння, а також обґрунтувати необхідність криміналізації або декриміналізації певного протиправного діяння

2. Мета: набуття знань з питань кримінального права України, зокрема засвоєння основних положень кримінального законодавства України, поняття злочину, складу злочину, кримінальної відповідальності та покарання

Завдання: ознайомлення з поняттям кримінальної відповідальності, кримінального правопорушення, складу кримінального правопорушення, співучасті у кримінальному правопорушенні, множинності кримінальних правопорушень, обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння, покарання, призначення покарання, звільнення від кримінальної відповідальності та покарання.

3. Формат курсу - очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1

Компетентність
ЗК-1 Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища
СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності. СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності. РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

5. Тривалість курсу. 240 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 68 лекційних годин, 66 семінарських(практичних годин) та 106 годин на самостійне вивчення.

6. Статус дисципліни: обов'язкова

7. Пререквізити (перелік попередньо прослуханих курсів): Теорія держави і права, Судові та

правоохоронні органи держави.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – проектор та комп'ютер для проведення лекцій та практичних занять, доступ до інтернет-мережі.

Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws

а. Програмне забезпечення для доступу для на сайт «Судова влада України» : <https://court.gov.ua/>

б. Програмне забезпечення для доступу для на сайт «Єдиний державний реєстр судових рішень»: reyestr.court.gov.ua/

9. Політики курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Херсонського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»).

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях.

Неприпустимим є:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, з обов'язковим посиланням на джерела інформації та самостійно перевіряє їх онлайн на безкоштовних сервісах на антиплагіат.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Кримінальне право**», є сумою балів за виконання семінарських (практичних) завдань та самостійну роботу та балів, отриманих під час іспиту.

Студент, який не з'явився на заняття (незалежно від причини) повинен відпрацювати пропущені заняття та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

**10. Схема курсу
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

НАЗВА ЗМІСТОВНИХ МОДУЛІВ І ТЕМ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН							
	<i>Денна ф/н</i>				<i>Заочна ф/н</i>			
	<i>Усього</i>	<i>в тому числі</i>			<i>Усього</i>	<i>в тому числі</i>		
		<i>Л</i>	<i>Пр</i>	<i>С.р.</i>		<i>Л</i>	<i>Пр.</i>	<i>С.Р.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
Змістовний модуль. Загальна частина								
Тема 1. Поняття, предмет, завдання, система і принципи кримінального права України. Наука кримінального права	5	1	1	3	6	1		5
Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність	5	1	1	3	6	1	-	5
Тема 3. Поняття кримінального правопорушення і класифікація кримінальних правопорушень	7	2	1	4	7	1	1	5
Тема 4. Кримінальна відповідальність та її підстави. Склад кримінального правопорушення і кваліфікація кримінальних правопорушень	6	2	1	3	8	1	1	6
Тема 5. Об'єкт кримінального правопорушення	6	2	1	3	7	1	1	5
Тема 6. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення	6	2	1	3	7	1	1	5
Тема 7. Суб'єкт кримінального правопорушення	6	2	1	3	7	1	1	5
Тема 8. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення	7	2	1	4	7	1	1	5
Тема 9. Стадії вчинення умисного кримінального правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 10. Співучасть у кримінальному правопорушенні. Причетність до кримінального правопорушення	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 11. Множинність кримінальних правопорушень	7	2	2	3	6	1	-	5
Тема 12. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	6	2	1	3	6	1		5
Тема 13. Звільнення від кримінальної відповідальності	6	2	1	3	6	-	-	6
Тема 14. Поняття, мета, система і види покарань	7	2	1	4	5	-	-	5

Тема 15. Призначення покарання	6	2	2	3	5	-	-	5
Тема 16. Звільнення від покарання та його відбування, заміна покарання більш м'яким покаранням та пом'якшення призначеного покарання	6	2	1	3	6			6
Тема 17. Судимість	6	2	1	3	5	-	-	5
Тема 18. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Інші заходи кримінально-правового характеру	5	1	1	3	5			5
Тема 19. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	5	1	1	3	5			5
МКР №1 (для денної форми навчання)	2	0	2	0	0	-	-	0
Разом по модулю:	66	30	24	12	120	12	8	100

Форма контролю: залік

Модуль 2

Змістовний модуль 2. Особлива частина

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	7	2	2	3	6		1	5
Тема 21. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	7	2	2	3	6	1	-	5
Тема 22. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	8	2	2	4	6	1	-	5
Тема 23. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	7	2	2	3	8	1	1	6
Тема 24. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	6	2	1	3	7	1	1	5
Тема 25. Кримінальні правопорушення проти власності	6	2	1	3	7	1	1	5
Тема 26. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	6	2	1	3	7	1	1	5
Тема 27. Кримінальні правопорушення проти довкілля	7	2	1	4	7	1	1	5
Тема 28. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	7	2	1	4	8	1	1	6
Тема 29. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	7	2	1	4	8	1	1	6
Тема 30. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	6	2	1	3	6	1		5

[illegible]

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

Семінарські/практичні заняття присвячуються виконанню кейсів, розгляду конкретних ситуацій, роботі в малих групах із презентацією результатів (у тому числі із застосуванням рольових ігор із демонстрацією набутих навичок).

Здобувач вищої освіти працює з інформацією самостійно, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконує усні та письмові завдання, виступає з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою, так й індивідуально, моделює поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

Програмою курсу передбачено такі проекти:

- виступ за темою індивідуального завдання-кейса у формі презентації (*критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни*).

- виступ-інформування за темами семінарських занять;

- семінар з індивідуальною та груповою роботою;

- семінар у формі дебатів.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-U2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Табл. 2

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	10	10
Відвідування семінарських занять	1	4	4	5	5
Робота на семінарському занятті	10	4	40	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом	-		81		95
Максимальна кількість балів:			176		
176:100=1,76. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,76 = загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає опрацювання електронних джерел, робота з друкованими публікаціями (наукові праці, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5-7 хв. зі слайдами). Тематика завдань пропонується викладачем. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів
- самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Екзамен. Здобувачі вищої освіти готують мультимедійну презентацію. (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання екзамену див. *Робоча навчальна програма дисципліни*).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: *Робоча навчальна програма дисципліни*).

17. Шкала відповідності оцінок

Табл.2

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. ст.141.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. №25-26. ст. 131.
3. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. ст.88.
4. Про застосування амністії в Україні: Закон України від 1 жовтня 1996 р. Відомості

Верховної Ради України. 1996. №48. ст.263.

5. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22 лютого 2000 р. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 19. ст. 143.

6. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 №2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

7. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19/paran1016>

8. Про Положення про порядок здійснення помилювання: Положення від 21.04.2015 № 223/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223/2015>

Основна література:

1. Берзін П. С. Кримінальне право: Загальна частина: підручник у 3-х т. Т. 1. Загальні засади. Київ: Дакор, 2018. 404 с.

2. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. 5-те вид., перероб. та допов. Київ: Алерта, 2018. 359 с.

3. Вознюк А.А. Кримінальне право України. Загальна частина: конспект лекцій / А. А. Вознюк ; Нац. акад. внутр. справ. Київ : Освіта України, 2016. 235 с.

4. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.

5. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / С. В. Албул, А. М. Бабенко, О. А. Гритенко, В. Я. Конопельський, В. О. Меркулова та ін.; за ред. д.ю.н., проф. О. В. Меркулової, д.ю.н., доцента В. Я. Конопельського. Одеса, 2017. 430 с.

6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко та ін.; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. та допов. Київ: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Станом на 20 січня 2018 року / за заг. ред. Глунька В. В. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2018. 784 с.

9. Ортинський В. Л., Марисюк К. Б., Ступник Я. В. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 424 с.

10. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві / упорядник Вереша Р. В. Київ: Алерта, 2018. 280 с.

11. Сухонос, В.В. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / В.В. Сухонос, Р.М. Білоконь, В.В.Сухонос (мол.) / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми : ПФ "Видавництво "Університетська книга", 2020. 672 с.

12. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Харків: Фенікс, 2018. 394 с.

Допоміжна:

1. Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про Кримінальнє правопорушення : наук.-практ. посіб. / В. П. Ємельянов. Харків : Право, 2018. 142 с.

2. Новітні кримінально-правові дослідження – 2019 : альманах наукових досліджень / за ред. О.В. Козаченка, О.М. Мусиченко. Миколаїв : СПД Румянцева Г.В., 2019. 278 с.

3. Ступник Я.В. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст] : навч.-метод. посіб. / Я. В. Ступник ; ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Юрид. ф-т. Ужгород : Гельветика, 2017. 715 с.

4. Топчій В. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Навчальний посібник у схемах. / В. В. Топчій, Г. В. Дідківська, Т. О. Мудряк ; Держ. фіскальна служба України, Ун-т ДФС України, Союз юристів України ГО «Всеукраїнська асоціація кримінального права». Вінниця «ТВОРИ», 2019. 344 с.

5. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В.І. Тютюгін, О.Д. Комаров, М.А. Рубашенко ; відп. ред. В.І. Тютюгін. – 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 224 с.

Електронні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України // URL : <http://rada.gov.ua/ru>
2. Офіційний сайт Президента України // URL : <http://www.president.gov.ua>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України // URL :<http://www.kmu.gov.ua>
4. Єдиний державний реєстр судових рішень // URL :<http://www.reyestr.court.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства Юстиції України // URL :<https://minjust.gov.ua/ua>

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Ліга: ЗАКОН. URL: <https://www.ligazakon.ua/ru/>
3. Всеукраїнський юридичний портал. URL: <http://zakoni.com.ua/>
4. Юридичний портал. URL: <https://codex.at.ua/>